

Торгівля 6'19: вперше у поточному році відбулося зростання обсягів внутрішньої торгівлі.

У I півр. 2019р., вперше у поточному році, відбулося незначне зростання обсягів випуску ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів" (п/п) на 0,3¹% [$\pm 0,1$ в.п.] («мінус» 0,2% за 5 міс. 2019р., «плюс» 4,8% за 6 міс. 2018р.). Основний внесок у позитивну динаміку внутрішньої торгівлі було забезпечено завдяки інтенсивному розвитку роздрібною сегменту ринку (зростання обороту роздрібною торгівлі прискорилося до 10,3% (9,6% за 5 міс. 2019р., 5,1% за 6 міс. 2018р.), з позитивним внеском за 6 міс. 2019р. на рівні 3 в.п.) на тлі зростаючої купівельної спроможності населення в умовах подальшого збільшення реальної заробітної плати та помірної цінової динаміки на внутрішньому ринку. В свою чергу, **низхідна динаміка оптової торгівлі – зменшення на 3,8%** ((«мінус» 4,1% за 5 міс. 2019р., «плюс» 4,4% за 6 міс. 2018р.) з від'ємним внеском до загального показника торгівлі на рівні 2,7 в.п.) продовжує стримувати розвиток галузі.

Очікується, що за 9 міс. 2019р. темпи зростання обсягів випуску ВЕД «Торгівля» будуть **дещо вищими** за показник зафіксований у поточному періоді, проте нижчими за показник попереднього року («плюс» 4,8% за 9 міс. 2018р.).

Табл. 1. Основні показники внутрішньої торгівлі, % п/п

	6 м 2018р.	4 м 2019р.	5 м 2019р.	внесок, в. п. (6 м 2019р.)*	структура, % (6 м 2018р.)*
Випуск ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів"*	4,8	-0,2	0,3	-	100
Оптовий оборот підприємств	4,4	-4,1	-3,8	-2,7	70,8
Оборот роздрібною торгівлі	5,1	9,6	10,3	3,0	29,2

Джерело. Держстат

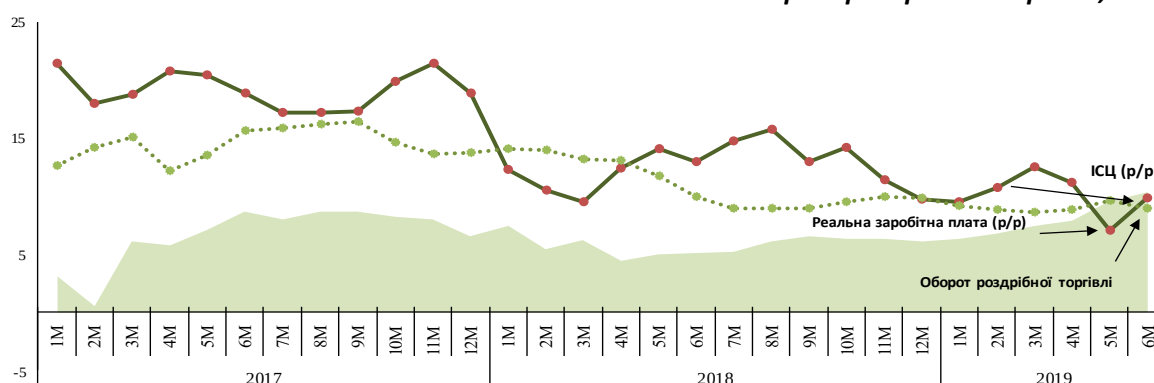
*- розрахунки Мінекономрозвитку на основі даних Держстату

Основними чинниками, що впливали на динаміку обсягів внутрішньої торгівлі були:

Стимулюючі:

(1) зростання купівельної спроможності домогосподарств в умовах збільшення рівня оплати праці на тлі підвищення мінімальної заробітної плати (до 4173 грн. з 01.01.2019 порівняно з 3723 грн. з 01.01.2018р.), проведення з 01.03.2019 індексації пенсій та одноразової доплати до пенсії для громадян з повним страховим стажем, але мінімальною пенсією (у розмірі 2410 грн. розділену на дві рівні частини у березні – 1205 грн. та квітні відповідно, за рахунок коштів від розмитнення автомобілів з іноземною реєстрацією). Довідково. За даними Держстату у червні 2019р. (р/р) відбулось збільшення номінальної середньомісячної заробітної плати на 18% до 10783 грн., реальної – на 8,1%. За 6 міс. 2019р. (п/п) номінальна середньомісячна заробітна плата зросла на 19,7% до 10027 грн., реальної – на 9,8%.

Рис. 1. Обороти роздрібною торгівлі, % п/п

Джерело. Держстат

(2) позитивна динаміка споживчого кредитування (станом на кінець червня 2019р. порівняно з червнем 2018р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 18,7%);

(3) помірна цінова динаміка на споживчому ринку (у червні 2019р. (р/р) споживчі ціни зросли на 9%, у червні 2018р. (р/р) – на 9,9%);

(4) зростання споживчих настроїв домогосподарств (ІСН) (за даними дослідницької агенції Info Sapiens у червні 2019р. ІСН збільшився на 16,8 п. порівняно з червнем 2018р. і становив 82,4);

(5) збільшення обсягів споживчого імпорту непродовольчих товарів (за оперативними даними ДФС за 6 міс. 2019р. фізичний обсяг споживчого імпорту

“вперше у I півр. 2019р. у ВЕД “Торгівля” спостерігалось незначне зростання обсягів випуску”

«за 6 міс. 2019р. внесок до обсягу випуску внутрішньої торгівлі роздрібною торгівлі становив «плюс» 3 в.п. (із часткою в структурі – (31,4%), оптової торгівлі – «мінус» 2,7 в. п. (68,6%),»

«зростання роздрібною торгівлі підтримувалося розширенням попиту домогосподарств на тлі, зокрема, збільшення реальної заробітної плати та пенсійних виплат»

«у червні 2019 р. спостерігалось продовження зростання споживчих кредитів»

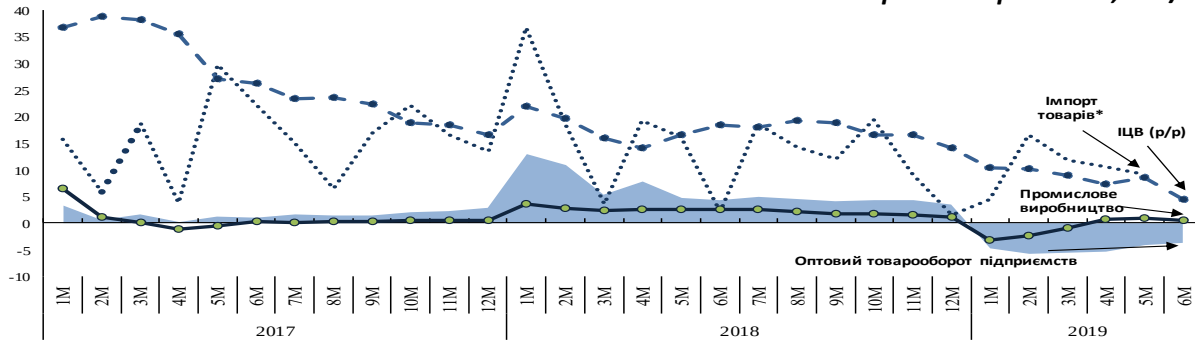
¹ Оцінка Мінекономрозвитку.

непродовольчих товарів збільшився на 1,9%; у І кв. 2019р. частка імпорتنих товарів у роздрібному товарообороті непродовольчих товарів становила 68,7% (67,8% у І кв. 2018р.), у оптовому товарообороті непродовольчих – 61,7% (62,7% у І кв. 2018р.);

(б) зростання обсягів приватних грошових переказів в Україну з-за кордону (за даними НБУ зростання на 7,5% у І кв. 2019р. (п/п) до 2,764 млрд. дол. США. (у І кв. 2018р. зростання на 33,6% до 2,571 млрд. дол. США)).

«у І кв. 2019р. відбулося зростання обсягів приватних грошових переказів в Україну з-за кордону»

Рис. 2. Оптовий оборот підприємств, % п/п

* розрахунок Мінекономрозвитку, не включаючи імпорт мінеральних продуктів на основі даних НБУ
Джерело. Держстат

Стримуючі:

(1) низький попит на послуги оптової торгівлі з боку окремих промислових виробників, зокрема, товарів проміжного споживання (за 6 міс. 2018р. (п/п) ↓ виробництва на 0,4% (3,5% за 6 міс. 2018р.)) та інвестиційних товарів (↑ лише на 0,1% (8,8% відповідно));

«розвиток оптової торгівлі стримується низьким попитом з боку окремих промислових виробників, незначними обсягами кредитування галузі»

(2) незначні обсяги кредитування оптового сегменту ринку (обсяг кредитів наданих підприємствам оптової торгівлі станом на кінець червня 2019р. порівняно з кінцем червня 2018р. зросли на 2%);

(3) зменшення показника ланковості перепродажу непродовольчих товарів, які складають більше 80% у загальному обсязі оптового товарообороту (у І кв. 2019р. порівняно з І кв. 2018р. ланковість перепродажу товарів зменшилася на 0,2 пункти до 2,1, що загалом є позитивним явищем для кінцевого споживача послуг оптової торгівлі).

Регіональний розріз. У І півр. 2019 р. в усіх регіонах без винятку зберіглася позитивна динаміка зростання обороту роздрібною торгівлі. Вплив результатів роботи підприємств роздрібною торгівлі у Донецькій та Луганській обл. на загальну динаміку показника становив на рівні «плюс» 0,4 в.п. (Донецька обл. – «плюс» 0,3 в.п., Луганська обл. – «плюс» 0,1 в.п.).

Табл. 2. Обороти роздрібною торгівлі (регіональний розріз), % п/п

Найбільші темпи зростання				Найменші темпи зростання			
	6 міс. 2019р.	частка у структурі, 6 міс. 2019р.	внески, в. п.		6 міс. 2019р.	частка у структурі, 6 міс. 2019р.	внески, в. п.
Вінницька	18,8	2,9	0,5	Чернігівська	0,9	1,8	0,01
Черкаська	16,3	2,5	0,4	Чернівецька	1,0	1,4	0,01
Одеська	16,1	7,5	1,1	Херсонська	2,5	2,1	0,05
Тернопільська	15,3	1,5	0,2	Полтавська	2,7	3,1	0,1
Київська	14,2	7,4	1,0	Закарпатська	2,7	2,2	0,06

Джерело. Держстат

Очікування. Очікується за 9 міс. 2019р. висхідна динаміка внутрішньої торгівлі, темпи зростання обсягів випуску ВЕД «Торговля» будуть вищими за показник зафіксований у поточному періоді. Така динаміка формуватиметься за рахунок активізації виробничої діяльності у переробній промисловості та будівництві (оптова торгівля), а також з боку домогосподарств – утримання на високому рівні купівельної спроможності (роздрібна торгівля).

«за 6 міс. 2019 р. у всіх регіонах, без винятку, зберіглася зростання обороту роздрібною торгівлі»

Довідково. За даними Держстату у ІІ кв. порівняно з І кв. 2019р. індикатор ділової впевненості в роздрібній торгівлі підвищився на 3,7 в.п. (↑ на 6,7%).

ЗУ «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (зі змінами) від 23.11.2018 № 2629-VIII з 01.07.2019 передбачено підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної пенсії відповідно. Крім того, Урядом з 01.07.2019 передбачено збільшення пенсій для осіб з тривалим трудовим стажем (для чоловіків понад 35р., для жінок – 30р.) та доведення її розміру до 2 тис. грн.

«за 9 міс. 2019р. очікується на позитивну динаміку сфери внутрішньої торгівлі»

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, зменшення фінансових можливостей підприємств реального сектору економіки через погіршення зовнішньої кон'юнктури, посилення інфляційних та девальваційних тенденцій.